Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 1 päivänä lokakuuta 2007,

Fidžin tasavallan kanssa AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 37 artiklan nojalla käytyjen neuvottelujen päättämisestä

(2007/641/EY)

(EUVL L 260, 5.10.2007, s. 15)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Neuvoston päätös 2009/735/EY, tehty 24 päivänä syyskuuta 2009	L 262	43	6.10.2009
►**M2**	Neuvoston päätös 2010/208/EU, annettu 29 päivänä maaliskuuta 2010	L 89	7	9.4.2010
►**M3**	Neuvoston päätös 2010/589/EU, annettu 27 päivänä syyskuuta 2010	L 260	10	2.10.2010
►**M4**	Neuvoston päätös 2011/219/EU, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2011	L 93	2	7.4.2011
►**M5**	Neuvoston päätös 2011/637/EU, annettu 26 päivänä syyskuuta 2011	L 252	1	28.9.2011
►**M6**	Neuvoston päätös 2012/523/EU, annettu 24 päivänä syyskuuta 2012	L 263	2	28.9.2012
►**M7**	Neuvoston päätös 2013/476/EU, annettu 26 päivänä syyskuuta 2013	L 257	12	28.9.2013

▼B

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 1 päivänä lokakuuta 2007,

Fidžin tasavallan kanssa AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 37 artiklan nojalla käytyjen neuvottelujen päättämisestä

(2007/641/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen, joka allekirjoitettiin Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 ([1]) ja jota tarkistettiin Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005 ([2]), jäljempänä ”AKT–EY-kumppanuussopimus”, ja erityisesti sen 96 artiklan,

ottaa huomioon AKT–EY-kumppanuussopimuksen soveltamiseksi toteutettavista toimenpiteistä ja noudatettavista menettelyistä tehdyn neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen ([3]) ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1905/2006 ([4]), jäljempänä ”kehitysyhteistyön rahoitusväline”, ja erityisesti sen 37 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) AKT–EY-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa tarkoitettuja olennaisia osia on rikottu.

(2) Kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 3 artiklassa tarkoitettuja arvoja on loukattu.

(3) AKT-maiden ja Fidžin tasavallan kanssa aloitettiin 18 päivänä huhtikuuta 2007 AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 37 artiklan nojalla viralliset neuvottelut, joiden aikana Fidžin viranomaiset tekivät erityisiä sitoumuksia Euroopan unionin määrittelemien ongelmien korjaamiseksi ja lupasivat panna sitoumukset täytäntöön.

([1]) EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.
([2]) EUVL L 287, 28.10.2005, s. 4.
([3]) EYVL L 317, 15.12.2000, s. 376.
([4]) EUVL L 378, 27.12.2006, s. 41.

▼B

(4) Muutamien edellä tarkoitettujen sitoumusten osalta on tehty joitakin merkittäviä aloitteita; kuitenkin monta tärkeää AKT–EY-kumppanuussopimuksen olennaisia osia ja kehitysyhteistyön rahoitusvälinettä koskevaa sitoumusta on vielä panematta täytäntöön,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Päätetään Fidžin tasavallan kanssa AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 37 artiklan nojalla käydyt neuvottelut.

2 artikla

Hyväksytään liitteenä olevassa kirjeessä esitetyt aiheelliset toimenpiteet AKT–EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 37 artiklan mukaisiksi aiheellisiksi toimenpiteiksi.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se tehdään.

▼M7

Päätöksen voimassaolo päättyy 31 päivänä maaliskuuta 2015. Sitä tarkastellaan uudelleen vähintään kuuden kuukauden välein.

▼B

4 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

▼M6

LIITE

KIRJE

Hänen Ylhäisyytensä Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidžin tasavallan presidentti

Suva

Fidžin tasavalta

Arvoisa presidentti

Euroopan unioni (EU) pitää AKT–EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklaa ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 3 artiklaa hyvin tärkeinä. AKT–EU-kumppanuus perustuu ihmisoikeuksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen. Ne ovat AKT–EU-kumppanuussopimuksen olennaiset osat ja suhteidemme perusta.

EU:n neuvosto tuomitsi 11. joulukuuta 2006 Fidžin tasavallan sotilasvallankaappauksen.

Koska Fidžillä 5 päivänä joulukuuta 2006 tapahtunut sotilasvallankaappaus rikkoo AKT–EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa mainittuja olennaisia osia, EU kutsui AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan nojalla Fidžin neuvotteluihin sopimuksessa määrätyin tavoin, jotta tilannetta voitaisiin tutkia perusteellisesti ja toteuttaa tarvittaessa toimenpiteitä sen korjaamiseksi.

Neuvottelujen virallinen osuus alkoi Brysselissä 18. huhtikuuta 2007. EU piti myönteisenä, että väliaikaishallitus vahvisti tuolloin joukon jäljempänä lueteltuja ihmisoikeuksien, perusvapauksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen liittyviä sitoumuksia ja ehdotti myönteisiä toimia niiden täytäntöönpanemiseksi.

Sittemmin ja varsinkin huhtikuussa 2009 maan kehityksessä on valitettavasti ollut joukko takaiskuja, mikä tarkoittaa, että Fidži rikkoo useita antamiaan sitoumuksia. Tämä koskee etenkin perustuslain kumoamista, hyvin huomattavaa viivettä parlamenttivaalien järjestämisessä ja ihmisoikeusrikkomuksia. Vaikka sitoumusten täytäntöönpano on viivästynyt huomattavasti, suurin osa niistä on edelleen erittäin merkityksellisiä Fidžin nykytilanteessa, ja ne on siksi liitetty tähän kirjeeseen. Koska Fidži on yksipuolisesti päättänyt rikkoa eräitä keskeisiä sitoumuksia, se on menettänyt kehitysyhteistyön määrärahoja.

Vaikka eräitä ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevat rajoitukset ovat edelleen voimassa, vuoden 2012 alussa on toteutettu joitakin myönteisiä toimia, muun muassa poikkeustilamääräykset kumottiin 7. tammikuuta 2012 ja 9. maaliskuuta 2012 ilmoitettiin poliittisesta prosessista, joka johtaa uuden perustuslain laatimiseen maaliskuuhun 2013 mennessä ja uusiin parlamenttivaaleihin, jotka on määrä järjestää syyskuuhun 2014 mennessä perustuslaillisen demokratian palauttamiseksi.

EU antaa tunnustusta näille pyrkimyksille ja ilmaisee AKT–EU-kumppanuussopimuksen perustana olevan kumppanuuden hengessä olevansa valmis aloittamaan uuden virallisen vuoropuhelun näistä pyrkimyksistä. Tällaista virallista vuoropuhelua voitaisiin ajatella käytäväksi AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklaan liittyvän tarkastuskäynnin yhteydessä sen jälkeen, kun on järjestetty kattava, uskottava ja avoin perustuslakia koskeva kuulemisprosessi, jota odotetaan maaliskuuksi 2013.

▼**M6**

Tämän mukaisesti EU on päättänyt jatkaa Fidžiin soveltamiensa aiheellisten toimenpiteiden voimassaoloa ja muuttaa niitä ensimmäisenä vastauksena Fidžin toteuttamiin toimiin, minkä ansiosta voidaan aloittaa keskustelut yhdennentoista Euroopan kehitysrahaston (EKR) ohjelmasuunnittelusta ja aikanaan ilmoittaa Fidzin ohjeellisesta määrärahasta. Tämän jälkeen yhdennentoista EKR:n ohjelma-asiakirjat on tarkoitus viimeistellä, allekirjoittaa ja panna täytäntöön demokraattisesti valitun hallituksen kanssa. Näin ollen on erityisen tärkeää, että väliaikaishallitus sitoutuu kattavaan, uskottavaan ja avoimeen perustuslakia koskevaan kuulemisprosessiin ja kansallisen tason poliittiseen vuoropuheluun, kunnioittaa erityisesti ihmisoikeuksia koskevia sitoumuksiaan ja oikeusvaltionperiaatetta sekä poistaa jäljellä olevat rajoitukset. Vaikka EU:n kanta perustuu AKT–EU-kumppanuussopimuksen olennaisiin osiin ja perusperiaatteisiin etenkin vuoropuhelun käymisen ja keskinäisten velvoitteiden noudattamisen keskeisen merkityksen osalta, EU korostaa, ettei sillä ole ennakkonäkemystä vuoropuhelun tuloksesta.

Jos suunniteltu tarkastelu ja virallinen vuoropuhelu johtavat myönteiseen tulokseen, EU on sitoutunut tarkastelemaan kyseisiä aiheellisia toimenpiteitä uudelleen myönteisessä hengessä. Jos taas Fidžin tilanne ei parane, EU:n sille myöntämiä kehitysyhteistyömäärärahoja leikataan lisää. EU perustaa tulevat päätöksensä yhdennentoista EKR:n maaohjelmasta Fidžin osalta erityisesti arvioon, jonka se tekee perustuslaillisen järjestyksen palauttamisessa tapahtuneesta edistyksestä.

Siihen asti kun virallinen vuoropuhelu on käyty, EU kehottaa Fidžiä jatkamaan ja tehostamaan poliittista vuoropuhelua.

Aiheelliset toimenpiteet ovat seuraavat:

— humanitaarista apua sekä kansalaisyhteiskunnalle ja heikossa asemassa oleville väestöryhmille tarkoitettua suoraa tukea voidaan jatkaa;

— käynnissä olevia, erityisesti kahdeksannesta ja yhdeksännestä EKR:sta rahoitettavia yhteistyötoimia on voitu jatkaa;

— demokratiaan paluuta helpottavia ja hallintotapaa parantavia yhteistyötoimia voidaan jatkaa, paitsi jos olosuhteet ovat hyvin poikkeukselliset;

— sokerialan uudistusta koskevat vuoden 2006 liitännäistoimenpiteet on voitu toteuttaa. Fidži allekirjoitti rahoitussopimuksen teknisellä tasolla 19. kesäkuuta 2007. Huomattakoon, että rahoitussopimukseen sisältyy lykkäysehto;

— vuoden 2007 sokerimäärärahaa ei myönnetty;

— vuoden 2008 sokerimäärärahan käyttöönotolle oli asetettu ehdoksi selvityksen esittäminen siitä, että vaalien valmistelu etenee sovittujen sitoumusten mukaisesti, uskottavasti ja aikataulussa, erityisesti väestölaskennan, vaalipiirien rajojen uudelleen määrittelyn ja perustuslain mukaisen vaaliuudistuksen sekä keskusvaalilautakunnan toiminnan varmistamisen edellyttämien toimenpiteiden osalta, mihin kuului vaalien valvojan nimeäminen 30. syyskuuta 2007 mennessä perustuslain mukaisesti. Fidži menetti vuoden 2008 sokerimäärärahan 31. joulukuuta 2009;

— vuoden 2009 sokerimääräraha peruttiin toukokuussa 2009, koska väliaikaishallitus päätti lykätä parlamenttivaaleja syyskuulle 2014;

▼**M6**

— vuoden 2010 määräraha peruttiin ennen 1. päivää toukokuuta 2010, koska demokraattisen prosessin jatkamisessa ei ollut edistytty. Koska sokerialan tilanne on kriittinen, osa määrärahasta kuitenkin siirrettiin käytettäväksi suoriin avustuksiin sokerintuotannosta suoraan riippuvaiselle väestönosalle kielteisten sosiaalisten seurausten lieventämiseksi. Näitä varoja hallinnoi keskitetysti EU:n lähetystö Suvassa, eikä niitä kanavoida viranomaisten kautta;

— sokerialan uudistuksen vuosien 2011–2013 liitännäistoimenpiteitä koskeva monivuotinen maaohjelma voidaan valmistella ja allekirjoittaa;

— entisten sokeripöytäkirjan maiden liitännäistoimenpiteitä koskevan monivuotisen vuosien 2011–2013 maaohjelman alustavien määrärahojen käyttöönotto riippuu siitä, päästäänkö neuvotteluissa tuloksiin; ilman neuvottelutulosta voidaan tästä määrärahasta rahoittaa pelkästään sosiaalisten seurausten lieventämiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä;

— yhdennentoista EKR:n ohjelmasuunnittelun valmistelu voidaan käynnistää, jotta Fidži voi odottaa, että sille ilmoitetaan aikanaan alustava määräraha;

— lisäksi voidaan harkita erityistukea keskeisten sitoumusten valmistelutyötä ja täytäntöönpanoa, etenkin vaalien valmisteluja ja/tai toimittamista varten;

— alueellinen yhteistyö ja Fidžin osallistuminen siihen säilyvät ennallaan;

Sitoumusten noudattamista seurataan liitteessä esitettyjen säännöllistä vuoropuhelua, arviointi- ja tarkastuskäyntien yhteydessä tehtävää yhteistyötä ja raportointia koskevien ehtojen mukaisesti.

Lisäksi EU odottaa Fidžin tekevän täysimääräistä yhteistyötä Tyynenmeren saarten foorumin kanssa, kun pannaan täytäntöön arvovaltaisten henkilöiden ryhmän suosituksia sellaisina, kuin foorumin ulkoministerit hyväksyivät ne kokouksessaan Vanuatulla 16. maaliskuuta 2007. EU pitää myönteisenä viimeaikaista kehitystä, joka koskee yhteistyötä Tyynenmeren saarten foorumin ministeritason kontaktiryhmän kanssa, joka on perustettu seuraamaan sitä, miten vaaleja koskevat valmistelut ja demokratian palauttaminen etenevät Fidžillä.

EU jatkaa tiiviisti Fidžin tilanteen seuraamista. Fidžin kanssa käydään AKT–EU-kumppanuussopimuksen 8 artiklan nojalla vahvistettua poliittista vuoropuhelua tavoitteena varmistaa ihmisoikeuksien kunnioittaminen, demokratian palauttaminen ja oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen, kunnes molemmat osapuolet toteavat, että vahvistettu vuoropuhelu on täyttänyt tarkoituksensa.

Jos väliaikaishallitus hidastaa annettujen sitoumusten täytäntöönpanoa, keskeyttää sen tai perääntyy sitoumuksista, EU pidättää itselleen oikeuden mukauttaa uudelleen aiheellisia toimenpiteitä.

EU painottaa, että Fidžin etuoikeudet sen yhteistyössä EU:n kanssa ovat riippuvaisia AKT–EU-kumppanuussopimuksen olennaisten osien ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineessä tarkoitettujen periaatteiden kunnioittamisesta. Jotta EU vakuuttuisi siitä, että väliaikaishallitus on täysin valmis täyttämään antamansa sitoumukset, sovittujen sitoumusten täytäntöönpanossa on edistyttävä merkittävästi jo varhaisessa vaiheessa.

Kunnioittavasti

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta	*Komission puolesta*
Puheenjohtaja	*Komission jäsen*

▼M6

LIITTEEN LIITE

FIDŽIN TASAVALLAN KANSSA SOVITUT SITOUMUKSET

A. **Demokratian periaatteiden kunnioittaminen**

Sitoumus nro 1

Vapaat ja rehelliset parlamenttivaalit järjestetään 24 kuukauden kuluessa 1. päivästä maaliskuuta 2007, ja niiden on oltava Tyynenmeren saarten foorumin sihteeristön nimeämien riippumattomien tarkastajien suorittaman arvioinnin päätelmien mukaiset. Vaaleihin johtavia prosesseja valvotaan, mukautetaan ja tarkistetaan tarvittaessa yhdessä sovittujen arviointiperusteiden mukaan. Tämä merkitsee erityisesti, että

— väliaikaishallitus vahvistaa 30. kesäkuuta 2007 mennessä aikataulun, jossa esitetään päivämäärät uusien parlamenttivaalien valmistelujen eri vaiheiden päätökseen saattamiselle;

— aikataulussa määritetään väestölaskennan, vaalipiirien rajojen uudelleen määrittelyn ja vaaliuudistuksen ajankohdat;

— vaalipiirien rajojen määrittely ja vaaliuudistus toteutetaan perustuslain mukaisesti;

— keskusvaalilautakunnan toiminnan varmistamiseksi toteutetaan toimenpiteitä, joihin kuuluu vaalivalvojan nimittäminen 30. syyskuuta 2007 mennessä perustuslain mukaisesti;

— varapresidentti nimitetään perustuslain mukaisesti.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus ottaa huomioon kansalaisyhteiskunnan ja muiden merkittävien sidosryhmien kanssa käydyt keskustelut hyväksyessään lainsäädäntöön sekä finanssi- ja muuhun politiikkaan liittyviä merkittäviä aloitteita ja muutoksia.

B. **Oikeusvaltioperiaate**

Sitoumus nro 1

Väliaikainen hallitus tekee parhaansa estääkseen turvallisuusviranomaisia antamasta pelottelevia lausuntoja.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus pitää voimassa vuoden 1997 perustuslain ja takaa perustuslaillisten instituutioiden, kuten Fidžin ihmisoikeuskomission, julkisen palvelun komission ja perustuslaillisten elinten komission normaalin ja riippumattoman toiminnan. Suuren heimopäälliköiden neuvoston huomattava itsenäisyys säilytetään ja sen toimintaa jatketaan.

Sitoumus nro 3

Oikeuslaitoksen riippumattomuutta kunnioitetaan täysimääräisesti, se saa työskennellä vapaasti, ja kaikki asianosaiset noudattavat sen päätöksiä. Erityisesti

— väliaikaishallitus sitoutuu nimittämään perustuslain 138 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuomioistuimen 15. heinäkuuta 2007 mennessä;

— vastedes tuomarit nimitetään ja erotetaan tiukasti perustuslain säännösten ja menettelysääntöjen mukaisesti;

— asevoimat, poliisi tai väliaikaishallitus eivät puutu millään tavalla oikeudenkäyntimenettelyyn, ja ne kunnioittavat täysimääräisesti oikeusalan toimijoiden ammatinharjoitusta.

▼**M6**

Sitoumus nro 4

Kaikki korruptioon liittyvät rikosasiat käsitellään asianmukaisia oikeudellisia kanavia käyttäen, ja muut väitettyjä korruptiotapauksia tutkimaan mahdollisesti perustettavat elimet toimivat perustuslain puitteissa.

C. **Ihmisoikeudet ja perusvapaudet**

Sitoumus nro 1

Väliaikaishallitus toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet helpottaakseen sitä, että kaikkien väitettyjen ihmisoikeusrikkomusten tutkinta tai käsittely tapahtuu Fidžin lakien mukaisilla menettelyillä ja foorumeilla.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus kumoaa poikkeustilamääräykset toukokuussa 2007 edellyttäen, etteivät kansallinen turvallisuus, yleinen järjestys ja yleinen turvallisuus ole uhattuina.

Sitoumus nro 3

Väliaikaishallitus sitoutuu huolehtimaan siitä, että Fidžin ihmisoikeuskomissio toimii täysin riippumattomasti ja perustuslain mukaisesti.

Sitoumus nro 4

Sananvapautta ja tiedotusvälineiden vapautta kunnioitetaan täysimääräisesti niiden kaikissa muodoissa perustuslaissa säädetyn mukaisesti.

D. **Sitoumusten noudattamisen seuranta**

Sitoumus nro 1

Väliaikaishallitus sitoutuu käymään säännöllistä vuoropuhelua mahdollistaakseen edistymisen arvioinnin ja antaa EU:n ja Euroopan komission viranomaisille ja edustajille mahdollisuuden tutustua rajoituksetta kaikkiin tietoihin, jotka liittyvät ihmisoikeuksia, demokratian rauhanomaista palauttamista ja oikeusvaltion toteutumista Fidžillä koskeviin asioihin.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus tekee täyttä yhteistyötä EU:n mahdollisesti tekemien, edistymistä arvioivien ja seuraavien tarkastuskäyntien aikana.

Sitoumus nro 3

Väliaikaishallitus raportoi tilanteen edistymisestä Cotonoun sopimuksen olennaisten osien ja sitoumusten osalta toimittamalla kertomuksen joka kolmas kuukausi 30. kesäkuuta 2007 alkaen.

Tiettyjä asioita voidaan käsitellä tuloksellisesti vain pragmaattisella lähestymistavalla, jossa otetaan huomioon nykyinen tilanne ja tähdätään tulevaisuuteen.